

MØTEINNKALLING

Formannskapet

Møtested: Rådhuset - møterom Lågen
Møtedato: 18.01.2022   **Tid:** 10:15 - 12:30

Habilitet og interessekonflikter:

Et medlem skal i god tid før møtet ta opp spørsmål om egen habilitet med organets leder, leder kaller eventuelt inn varamedlem.

Eventuelt forfall meldes til tlf 97712820 eller til laila.odden@oyer.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Møtet vil bli streamet og direktesendt.

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Tittel
1/22	22/99 DISPONERING AV NÆRINGSFONDET
2/22	21/2897 SØKNAD OM STØTTE FRA KOMMUNALT NÆRINGSFOND SØKER: FOTOGRAF 13 AS
3/22	21/2925 SØKNAD OM STØTTE FRA KOMMUNALT NÆRINGSFOND SØKER: MAT FRA ØYERFJELLET
4/22	21/3121 SØKNAD OM STØTTE FRA KOMMUNALT NÆRINGSFOND - FLEKSIFJØS FOR SMÅBRUKERE SØKER: SVENN ARNE LIE
5/22	21/3152 SØKNAD OM STØTTE FRA KOMMUNALT NÆRINGSFOND SØKER: KONGSVEGEN 1569 AS
6/22	21/3196 SØKNAD OM STØTTE FRA KOMMUNALT NÆRINGSFOND SØKER: GLOCAL GREEN INNLANDET AS

- 7/22 21/1928
BOSETTING AV FLYKTNINGER 2022
- 8/22 22/85
HØRING: EVENTUELL OPPDELING AV INNLANDET FYLKESKOMMUNE
- 9/22 21/3359
KS - DEBATTHEFTE 2022: INNSPILL TIL MANDATET FOR LØNNS- OG AVTALEFORHANDLINGER MM
- 10/22 22/4
REFERATER - FSK 18.01.2022

Jon Halvor Midtmageli
Ordfører

DISPONERING AV NÆRINGSFONDET

Saksbehandler: Henning Holmbakken Arkiv: 223
Arkivsaksnr.: 22/99

Saksnr.: Utvalg Møtedato
1/22 Formannskapet 18.01.2022

Vedlegg:

Retningslinjer for bruk og forvaltning av kommunale næringsfond - revidert okt-2017.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Særutskrift FSK-sak 116/21, møte 14.12.2021 – *Kommunal kompensasjonsordning til næringslivet.*

Saksutredning:**Bakgrunn:**

Øyer kommune delte ut kr 1.773.000,- i kommunal kompensasjonsordning den 31.12.2021. Det kom inn 14 søknader, 7 fikk tilskudd. I etterkant har det kommet frem at flere ikke søkte, men har stort behov for kapital.

I formannskapet den 14.12.2021 ble 5 søknader til det kommunale næringsfondet utsatt grunnet den usikre situasjonen for reiselivet. Innstillingen for 2 av søknadene, som var positive, foreslås endret til avslag slik at midlene kan øremerkes en ny utlysning basert på den kommunale kompensasjonsordningen.

Saldoen for det kommunale næringsfondet er kr 284.290,-, og det er en rest i det kommunale næringsfondet med statlig støtte på kr 43.666,-. Tilsammen kr 327.956,-.

Dersom formannskapet støtter forslagene til vedtak fra kommunedirektøren i de 5 søknadene til næringsfondet, vil saldoen i etterkant være kr 227.956,-.

Konklusjon

Kommunedirektøren ber formannskapet vurdere om de resterende midlene kan brukes til krisehjelp for rammede bedrifter i forbindelse med pandemien. Dette vil i så fall kreve en endring i retningslinjene for næringsfondet da en slik disponering vil bryte med disse, som blant annet sier:

- Næringsfondet skal ikke støtte tiltak eller virksomheter som mottar en betydelig overføring over offentlige budsjett.
- Næringsfondet kan ikke brukes til gjeldssanering.
- Midler fra fondet skal ikke brukes til ordinær drift.
- En bedrift kan motta til sammen 200.000 EURO (omregnes i forhold til referansekurs fastsatt av ESA hvert år) i bagatellmessig støtte over en treårs periode.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Retningslinjene for næringsfondet tilføres et nytt punkt:
"Formannskapet kan i spesielle og uforutsette situasjoner tilsidesette retningslinjene for næringsfondet."
2. Kommunedirektøren kunngjør en ny utlysning basert på den kommunale kompensasjonsordningen fra 22. desember 2021.
3. Kommunedirektøren gis fullmakt til å innvilge søknader så raskt som mulig i samsvar med FSK-sak 116/21.
4. Formannskapet vurderer om fondet skal tilføres ytterligere midler.

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Henning Holmbakken

SØKNAD OM STØTTE FRA KOMMUNALT NÆRINGSFOND
SØKER: FOTOGRAF 13 AS

Saksbehandler: Henning Holmbakken
Arkivsaksnr.: 21/2897

Arkiv: 223

Saksnr.: Utvalg
2/22 Formannskapet

Møtedato
18.01.2022

Vedlegg:

Søknad via regionalforvaltning.no, mottatt 26.10.2021.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen.

Sammendrag:

Kommunedirektøren rår formannskapet til å avslå søknaden om støtte fra kommunalt næringsfond til Fotograf 13 AS.

Saksutredning:

Søkeren har siden 2004 jobbet heltid/deltid som fotograf, og har lang erfaring på området innen boligfoto, portrett/personfoto og markedsføringsrettet fotografering innen reklame/bedrifter. Ønsket om å skape en egen arbeidsplass i hjembygda gjør at han nå vil etablere en bedrift for dette på Tretten, med håp om at dette blir en solid aktør på området i Gudbrandsdalen - som på sikt kan skape flere arbeidsplasser og et fagmiljø for lokalnæringen.

Konklusjon og henvisning til retningslinjene for næringsfondet:

Kommunedirektøren er positiv til etableringen, men på grunn av pandemien må de begrensede midlene i næringsfondet prioriteres på bedrifter som er rammet.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Søknad fra Fotograf 13 AS om støtte avslås.

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Henning Holmbakken

SØKNAD OM STØTTE FRA KOMMUNALT NÆRINGSFOND
SØKER: MAT FRA ØYERFJELLET

Saksbehandler: Henning Holmbakken
Arkivsaksnr.: 21/2925

Arkiv: 223

Saksnr.: Utvalg
3/22 Formannskapet

Møtedato
18.01.2022

Vedlegg:

Søknad via regionalforvaltning.no, mottatt 30.10.2021.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Sammendrag:

Kommunedirektøren rår formannskapet til å avslå søknaden om støtte fra kommunalt næringsfond til lokalmatutsalg.

Saksutredning:

Mat fra Øyerfjellet ble opprettet i 2016 og består i dag av seks gårder. Foretaket har så langt bedrevet salg av lokalt foredlet mat via egne markeder og lokale Rekoringer. Foretaket ønsker nå å kunne møte en større kundegruppe ved å kunne tilby et fleksibelt og tilgjengelig utsalg.

Utsalget vil bli plassert på Mo Gard, en sentral plassering for trafikken til og fra Hafjell og Mosetertoppen.

Etterspørselen etter lokalmat er fortsatt stor og økende, noe som synliggjøres blant annet på Mat fra Øyerfjellet sitt marked på Pellestova.

Konklusjon og henvisning til retningslinjene for næringsfondet:

Salg og distribusjon er fortsatt en utfordring i lokalmatmarkedet. Økt tilgjengelighet vil sikre en jevnere omsetning gjennom året, noe som er positivt både for kundene og leverandørene.

Kommunedirektøren er positiv til etableringen, men på grunn av pandemien må de begrensede midlene i næringsfondet prioriteres på bedrifter som er rammet.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Søknad fra mat fra Øyerfjellet om støtte til lokalmatutsalg avslås.

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Henning Holmbakken

SØKNAD OM STØTTE FRA KOMMUNALT NÆRINGSFOND - FLEKSIFJØS FOR SMÅBRUKERE
SØKER: SVENN ARNE LIE

Saksbehandler: Henning Holmbakken
Arkivsaksnr.: 21/3121

Arkiv: 223

Saksnr.: Utvalg**Møtedato**

4/22 Formannskapet

18.01.2022

Vedlegg:

Søknad via regionalforvaltning.no mottatt 23.11.2021

Tegning

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Sammendrag:

Kommunedirektøren rår formannskapet til å avslå søknaden fra Svenn Arne Lie om tilskudd til bygging av fleksifjøs. Det er lite midler igjen i næringsfondet.

Saksutredning:**Bakgrunn:**

Søkeren ønsker å bygge et nytt bygg for sau og geit på småbruket på Tretten bakside. Prosjektet er såpass beskjedent at det faller utenfor støtteordningene i Innovasjon Norge, da det er på kun litt over NOK 1mill. Det drives fra før økologisk grønnsaksproduksjon på gården.

Konklusjon og henvisning til retningslinjene for næringsfondet:

Prosjektet er på mange måter tilpasset et mer bærekraftig landbruk, som vil utnytte lokale ressurser og beite. Det vil også gi tilgang på lokalprodusert kjøtt som omsettes i alternative kanaler.

Det kommunale næringsfondet er nær tomt, og det er ikke budsjettert med påfyll i 2022.

Kommunedirektøren ser seg derfor nødt til å avslå søknaden.

Tiltaket tilfredsstillende følgende kriterier for næringsfondet:

i. Prosjektene som støttes skal legge til rette for en miljøvennlig utvikling og grønne arbeidsplasser.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Søknad fra Svenn Arne Lie om tilskudd til bygging av fleksifjøs avslås.

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Henning Holmbakken

SØKNAD OM STØTTE FRA KOMMUNALT NÆRINGSFOND
SØKER: KONGSVEGEN 1569 AS

Saksbehandler: Henning Holmbakken
Arkivsaksnr.: 21/3152

Arkiv: 223

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
5/22	Formannskapet	18.01.2022

Vedlegg:

Søknad via regionalforvaltning.no mottatt 28.11.2021
Skisse lokaler

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Sammendrag:

Kommunedirektøren rå formannskapet til å avslå søknaden om tilskudd til Kongsvegen 1569 AS. Det er lite midler igjen i næringsfondet.

Saksutredning:**Bakgrunn:**

Da driveren av Cadillac Diner gikk bort i vinter, ble driften videreført av Stavsplassen SA i sommer. I høst ble inventaret fjernet, og eierne av bygget ønsker å reetablere stedet med nytt inventar. Søknaden omfatter kostnader til dette.

Søknaden sier ingenting om driftsmodellen for stedet i framtida.

Konklusjon og henvisning til retningslinjene for næringsfondet:

Kommunedirektøren er positiv til at det blir ny aktivitet i lokalene etter Cadillac Diner, og det er bra for Tretten sentrum. Dog er det avgjørende at det kommer opp en driftsmodell som er bærekraftig. Det antas at eierne ikke skal drive dette selv, uten at det er beskrevet nærmere.

Det kommunale næringsfondet er nær tomt, og det er ikke budsjettert med påfyll i 2022. Kommunedirektøren ser derfor ikke muligheten til å støtte tiltaket.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Søknad om tilskudd til Kongsvegen 1569 AS avslås.

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Henning Holmbakken

SØKNAD OM STØTTE FRA KOMMUNALT NÆRINGSFOND
SØKER: GLOCAL GREEN INNLANDET AS

Saksbehandler:	Henning Holmbakken	Arkiv: 223
Arkivsaksnr.:	21/3196	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
6/22	Formannskapet	18.01.2022

Vedlegg:

Søknad via regionalforvaltning.no mottatt 30.11.2021
 Forretningsplan Glocal Green Innlandet AS

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Sammendrag:

Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å innvilge Glocal Green Innlandet AS et tilskudd på kr 100.000,-. Midlene tas fra kommunalt næringsfond.

Saksutredning:

Glocal Green Innlandet AS er en ny aktør som nå planlegger flere lokale anlegg i Norge for produksjon og salg av bærekraftig metanol – nærmere bestemt biometanol. Konseptet innebærer å utnytte lokalt tilgjengelig biologisk restavfall til fremstilling av biometanol og grønt hydrogen.

Konseptet og produktet biometanol har noen praktiske og økonomiske egenskaper som er suverene for å komme i gang med rask implementering. Bærekraftig metanol er både biometanol og e-metanol produsert av sirkulært fornybart karbon. Kildene her er biologisk fornybart materiale eller karbon fra forbrenning av biologisk materiale. Dette kan være alt fra restråstoffer fra skogs- og trelastindustrien, landbruket, akvakulturnæringen eller offentlige sorterings- og forbrenningsanlegg.

Et av anleggene tenkes etablert i Øyer kommune, og søkeren er i dialog med grunneier om areal.

Konklusjon og henvisning til retningslinjene for næringsfondet:

Et bidrag fra næringsfondet er ikke utløsende for om dette prosjektet lykkes, men det er et signal om at Øyer kommune er positive til etableringen. Satsingen er i tråd med næringsplanens satsing på bærekraft, og det vil bety betydelig med arbeidsplasser og verdiskaping om de lykkes.

Tiltaket tilfredsstillende følgende kriterier for næringsfondet:

- a. At satsingen er ihht den regionale næringsplanen
- d. Tiltak som bidrar til nyskaping i nye eller eksisterende bedrifter.

- f. Produkt eller tjenester som i dag ikke finnes i Øyer kommune
- h. Prosjektene skal bidra til å bevare eller skape flere arbeidsplasser i kommunen, spesielt prioriteres skal unge, kvinner og innvandrere
- i. Prosjektene som støttes skal legges til rette for en miljøvennlig utvikling og grønne arbeidsplasser

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Glocal Green Innlandet AS gis et tilskudd på kr 100.000,-. Midlene tas fra kommunalt næringsfond.
2. Tildelt støtte må brukes innen et år fra vedtaksdato. Etter denne dato bortfaller tilsagnet. Det kan søkes om utsettelse på inntil ett år. Skriftlig søknad må være mottatt i kommunen innen ettårsfristen.
3. Støtte utbetales når det er framlagt dokumentasjon på at støtteberettigede tiltak er gjennomført og regnskapsrapport foreligger. Dersom utbetalingen har skjedd på feilaktig grunnlag forplikter søker seg til å tilbakebetale støtten i sin helhet.

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Henning Holmbakken

BOSETTING AV FLYKTNINGER 2022

Saksbehandler: Inger Solbakken
Arkivsaksnr.: 21/1928

Arkiv: F30

Saksnr.: Utvalg
7/22 Formannskapet

Møtedato
18.01.2022

Vedlegg:

- 1) Anmodningskriterier for 2022
- 2) Oppmodning om busetting av flyktninger i 2022 - Øyer kommune

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Sammendrag:

Kommunedirektøren foreslår at Øyer kommunestyre imøtekommer IMDi sin anmodning om busetting av 12 flyktninger i 2022.

Kommunedirektøren får myndighet til å vurdere eventuelle tilleggsanmodninger.

Saksutredning:**Bakgrunn:**

Prognosene viser at behovet for busetting i 2022 er beregnet til å være om lag 5500 personer. Inkludert i dette tallet er 141 enslige mindreårige flyktninger, hvorav 30 er under 15 år og bosettes av Bufetat.

Det beregnede bosettingsbehovet har bakgrunn i:

- prognoser over antall asylsøkere til Norge
- prognoser over antall innvilget asylsøknader
- prognoser over antall overføringsflyktninger

Prognosene og bosettingsbehovet kan variere gjennom året som følge av endringer i forholdene nevnt ovenfor. Pandemien bidrar også til mer usikkerhet enn tidligere år. Den endelige bosettinga for året kan derfor bli høyere eller lavere enn det som ligger til grunn for anmodningen.

Kunnskapsdepartementet har besluttet et sett med kriterier som legger føringer for hvordan det nasjonale bosettingsbehovet skal fordeles mellom kommunene.

Oppsummert er de viktigste kriteriene *resultater i introduksjonsprogrammet, mulighet for arbeid og kapasitet til å gi videregående opplæring i regionen.*

Med utgangspunkt i overnevnte har IMDi anmodet Øyer kommune om å bosette 12 flyktninger i 2022.

IMDi ber også om at kommunen angir hvor mange flyktninger kommunen kan være i stand til å bosette dersom bosettingsbehovet øker i løpet av året.

Øyer kommune blir også bedt om å gi tilbakemelding på om vi har kapasitet til å bosette personer med komplekse, helserelaterte behov som kan medføre langvarig kommunal oppfølging.

Fakta:

I anmodningen fra IMDi har Øyer kommune blitt bedt om å bosette totalt 12 flyktninger. Øyer kommune kjøper norskundervisning og tiltak i introduksjonsprogrammet fra Lillehammer kommune. Herunder også grunnskoleopplæring for voksne.

I den nye loven «Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid», er det økt fokus på at nyankomne flyktninger skal ta formell utdanning og kvalifisering. Det innebærer at kravet til gode norskkunnskaper blir enda tydeligere. Samarbeid mellom Lillehammer læringssenter og flyktningetjenesten er derfor veldig viktig for å jobbe mot felles mål, kvalifisering til videre utdanning eller arbeid.

Resultatene av introduksjonsprogrammet har vært gode. I 2020 gikk 3 personer ut i jobb, 2 til videre utdanning, 2 inn i grunnskole for voksne og 5 ut i andre tiltak i regi av NAV. Arbeidsmarkedet har vært strammere i 2021 på grunn av Covid- 19, og spesielt gjelder det jobber for ufaglærte. Likevel har 3 personer fått innpass i arbeidslivet gjennom lønnstilskudd fra NAV. En person har startet i videregående skole. Flyktningetjenesten og NAV har tett samarbeid for å få flest mulig ut i jobb.

Øyer kommune har gjennom årene bosatt mange flyktninger med store, sammensatte helseutfordringer. Dette gjelder både barn og voksne. Mange av disse vil ha behov for oppfølging og ulike kommunale tjenester gjennom hele livet. Kommunen har opparbeidet seg solid kompetanse for å håndtere slike bosettinger. IMDi innvilger ekstra tilskudd for oppfølging av mennesker med langvarige funksjonshemninger, men kun inntil 5 år. Deretter må kommunen dekke eventuelle utgifter av egne midler.

Vurdering:

Øyer kommune har fulgt opp alle anmodninger fra IMDi og har bosatt flyktninger flere tiår. Kommunen har derfor opparbeidet seg bred og solid kompetanse angående bosetting, oppfølging av introduksjonsprogram og ivaretagelse av helseutfordringer.

De siste årene har bosettingen blitt vesentlig redusert. I årene 2015-2017 bosatte Øyer kommune ca 25 flyktninger pr år. Antallet i 2021 var 10 flyktninger.

Ut ifra de kriterier som er benyttet for vurdering av bosetting, er Øyer kommune anmodet om å ta imot 12 flyktninger i 2022. Kommunen er også bedt om å ta stilling til om det er kapasitet til ytterligere bosettinger hvis prognosene endres.

Det er viktig med kontinuitet i bosettingsarbeidet i kommunen, stabilitet og kompetanse i tjenestene og ha beredskap for opp – og nedbygging av bosettingskapasiteten. Kommunedirektøren mener anmodningen fra IMDi bør imøtekommes, og at det er svært viktig å opprettholde kapasitet i kommunen til å kunne bosette flyktninger også videre i økonomiplanperioden.

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

- 1) Øyer kommunestyre vedtar å bosette 12 flyktninger i 2022. I tillegg kommer eventuelle familiegjenforeninger.

- 2) Kommunedirektøren får myndighet til å vurdere eventuelle tilleggsanmodninger.

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Inger Solbakken

HØRING: EVENTUELL OPPDELING AV INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Saksbehandler: Eli Eriksrud
Arkivsaksnr.: 22/85

Arkiv: 033

Saksnr.: Utvalg
8/22 Formannskapet

Møtedato
18.01.2022

Vedlegg:

Fylkestingssak 104/21, møte 08.12.2021: En eventuell oppløsning av Innlandet fylkeskommune.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Sammendrag:

Innlandet fylkeskommune har invitert blant annet kommunene til å avgi høringsuttalelse til spørsmålet om å videreføre eller dele opp Innlandet fylkeskommune. Kommunedirektøren rå kommunestyret til å anbefale at Innlandet fylkeskommune ikke setter i gang en prosess med søknad om oppdeling av Innlandet fylkeskommune.

Saksutredning: Bakgrunn for høringen

Fylkeskommunedirektøren la 8. desember 2021 fram sak (FT 104/2021) for Fylkestinget om eventuell oppløsning av Innlandet fylkeskommune. Innstilling til vedtak var som følger:

«Innlandet fylkeskommune setter ikke i gang en prosess med søknad om oppdeling av Innlandet fylkeskommune.»

Innstillingen ble ikke behandlet. Fylkestinget vedtok å utsette saken til februar 2022, følgende vedtak ble fattet:

«Fylkeskommunen skal gjennomføre en rådgivende folkeavstemming om en eventuell oppløsning av Innlandet fylkeskommune før endelig vedtak i februar 2022.

Fylkestinget ber regjeringen ta initiativ til utredning av fylkeskommunen som forvaltningsnivå.»

Regjeringen har meddelt fylkeskommunene at for at eventuelle oppløsninger skal kunne tre i kraft pr 1. januar 2024, må den enkelte fylkeskommune ha gjort vedtak om og sendt søknad om oppløsning innen 1. mars 2022.

På bakgrunn av vedtaket i fylkestinget samt regjeringsbesluttet frist, la fylkeskommunedirektøren frem sak om gjennomføring av prosess for folkeavstemming og høring den 9. desember. Fylkestinget vedtok følgende i sak 127/2021, punkt 5:

«For å sikre et best mulig beslutningsgrunnlag til fylkestinget i februar 2022, bes fylkesutvalget om å gjennomføre en høringsrunde blant kommuner, fylkeskommunale råd,

organisasjoner og andre, samt at det gjennomføres en undersøkelse blant medarbeiderne i Innlandet fylkeskommune.»

Som en oppfølging av dette vedtaket, inviteres kommunene, organisasjoner, regionråd, kunnskapsinstitusjoner og andre viktige samarbeidsparter til å avgi høringsuttalelse til spørsmålet om å videreføre eller dele opp Innlandet fylkeskommune.

Frist for å sende inn høringsinnspill er 31. januar 2022.

Beslutning om oppløsning eller videreføring av Innlandet fylkeskommune

Det er verken kommunene eller eventuelle deltakere i en folkeavstemning som avgjør fremtiden til fylkeskommunen. Beslutningen om å søke oppløsning skal fattes av fylkestinget basert på utredning som møter den generelle plikten fylkesdirektøren har til å påse at saker som legges frem for folkevalgte er tilstrekkelig utredet. Den endelige beslutningen om videreføring eller oppløsning, fattes av Stortinget.

Fylkeskommunens funksjoner

Fylkeskommunene skal som kommunene skjøtte fire roller; Tjenesteyter, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og demokratisk arena.

Hovedoppgavene er:

- ✓ Videregående opplæring
- ✓ Offentlig tannhelse
- ✓ Fylkeskommunal samferdsel
- ✓ Fylkeskommunale veier
- ✓ Kulturarv og kulturtiltak
- ✓ Planforvaltning og oppfølging
- ✓ Regional samfunnsutvikling.

Kunnskapsgrunnlag om konsekvensene av eventuell oppløsning

Fylkeskommunedirektøren la i sak 104/2021, fram sin vurdering av konsekvensene ved en eventuell oppløsning av Innlandet fylkeskommune. I saksfremstillingen vektlegges blant annet følgende:

Effektene av sammenslåingen av tidligere Oppland og Hedmark fylker: Tidligere Oppland og Hedmark fylkeskommuner ble slått sammen med virkning fra 1. januar 2020. Den korte funksjonstiden gjør det ikke mulig å trekke klare konklusjoner vedrørende resultatene av sammenslåingen. Det er kjent fra reformer og omstillingsprosesser at det vil være stor risiko for at produktiviteten synker i en periode før resultatene kommer. Som fylkeskommunedirektøren skriver «I Innlandet fylkeskommune er vi fortsatt underveis med å harmonisere praksis. Fra mars 2020 ble sentraladministrasjonen stengt ned på grunn av pandemien, og flertallet av medarbeiderne arbeidet hjemmefra i store deler av 2020 og første halvår 2021.» Summen av dette gjør det utfordrende å vurdere effektene av sammenslåingen.

Regional samfunnsutvikling: Hovedbegrunnelsen for å slå sammen fylkeskommuner fram mot 2020, var å styrke fylkeskommunenes muligheter for å være faglig sterke regionale utviklingsaktører. I hvilken grad Innlandet fylkeskommune fungerer bedre som aktør for samfunnsutvikling enn de to tidligere fylkeskommunene gjorde, er det delte synspunkter på og en evaluering av dette er for tidlig.

Fagmiljøene i fylkeskommunen: I fylkeskommunens egen organisasjon er vurderingen at fagenhetene i Innlandet fylkeskommune er sterkere og mer kompetente enn de var før sammenslåingen. I tillegg til de ansatte fra tidligere Oppland og Hedmark fylkeskommuner, ble rundt 160 personer overført fra Statens Vegvesen. Fylkeskommunedirektørens saksfremstilling peker for øvrig på betydelig risiko for tap av kompetanse og negative effekter for fylkeskommunens oppgaveleveranser ved fragmentering av fagmiljøer som en konsekvens av en eventuell oppdeling av Innlandet fylkeskommune.

Geografiske forutsetninger: Kommunene Jevnaker og Lunner sluttet seg til Viken fra 1. januar 2020 og omfattes således ikke av Innlandet fylkeskommune.

Endringer i ansvarsområde som resultat av regionreformen: I forbindelse med regionreformen, ble fylkeskommunenes ansvarsområder noe justert. Det ble gjort mindre oppgavetilførsler blant annet knyttet til integrering, friluftsförvaltning, kulturvern og tilskuddsförvaltning. Det ble også gjort en betydelig oppgavetilførsel gjennom overføring av ansvarsområder og kompetanse fra Statens Vegvesen for förvaltning av fylkesvegnettet.

Kostnadene ved etablering av Innlandet fylkeskommune: De økonomiske kostnadene for etableringen av Innlandet fylkeskommune ble budsjettert til 90 millioner kroner. De personalmessige kostnadene er ikke presist tallfestet. Flere fagmiljøer erfarte kompetansetap som en konsekvens av oppgaveendringer og relokaliseringer.

Statlige overføringer: Det foreligger ingen utredning som klargjør hva de direkte økonomiske konsekvensene vedrørende årlige statlige overføringer vil være ved en eventuell oppdeling av Innlandet fylkeskommune. Siden sammenslåingen har det vært geografiske justeringer, endringer i oppgaveportefölje samt endringer i folketall og demografisk sammensetning.

Fylkeskommunale eierinteresser: Eierinteressene til fylkeskommunen er betydelige og er redegjort for i dens eierskapsmelding. Ved en eventuell oppdeling vil de nyetablerte fylkeskommunene i utgangspunktet overta eierskap etter fordelingen som forelå ved etableringen av Innlandet fylkeskommune.

Administrative systemer: Konsekvensene ved oppsplitting av fylkeskommunens administrative systemer (IKT og digitale verktøy), må utredes nærmere.

Vurdering:

En eventuell oppdeling av Innlandet fylkeskommune vil ikke medføre reetablering av tidligere Oppland og Hedmark fylkeskommuner. Disse ble avvirket ved etableringen av Innlandet fylkeskommune og oppdeling av sistnevnte vil derfor medføre etablering av to nye og mindre fylkeskommuner.

Forslaget til høringsuttalelse omfatter ingen vurdering av i hvilken grad avvikling av tidligere Oppland og Hedmark fylkeskommuner i sin tid var en god eller dårlig beslutning.

Kortsiktige og langsiktige økonomiske konsekvenser

Det foreligger ingen detaljert utredning av de økonomiske kostnadene ved en eventuell oppdeling av Innlandet fylkeskommune. Kommunedirektørens vurdering er at det er liten grunn til å anta at de vil ligge vesentlig under kostnadene på 90 millioner ved etablering av Innlandet fylkeskommune. At de direkte økonomiske kostnadene eventuelt helt eller delvis kan bli dekket av staten, vurderer kommunedirektøren som underordnet. Det dreier seg

uansett om fellesskapets midler som ellers ville vært tilgjengelig for samfunnsutvikling og tjenesteyting.

Når det gjelder de mer langsiktige økonomiske konsekvensene, er det overveiende sannsynlig at de administrative kostnadene ved etablering av to nye og mindre fylkeskommuner, i sum vil øke. Gitt at oppgaveporteføljen består, vil forvaltning av denne kreve oppbemanning i to nye fylkeskommuner som overstiger dagens kompetansebasen i Innlandet fylkeskommune. Smådriftsulemper har økonomiske konsekvenser. Dette vil medføre at midler som ellers kunne gått til fylkeskommunal samfunnsutvikling og tjenesteyting, varig bindes i administrativ drift.

Hva som skjer med Jevnaker og Lunner ved en eventuell oppløsning av Viken, er det for tidlig å si noe om. Når det gjelder fremtidig inntektsgrunnlag, så vil det ha en avgjørende betydning hvor disse kommunene har sin tilhørighet.

Fylkeskommunens tilgjengelighet som samspillende samfunnsutvikler

Det er kommunedirektørens vurdering at større fylkeskommunale omstillingsprosesser har negative kompetansemessige konsekvenser på kort sikt. Omstillingsperioden legger beslag på personalressurser som ellers ville vært tilgjengelige for kommunene i arbeidet med samfunnsutvikling, og for fylkeskommunen selv i håndteringen av de øvrige rollene. Kommunedirektøren vurderer konsekvensen av enda en ny periode med omfattende fylkeskommunal omstilling som negativ for fylkeskommunens evne til å fungere operativt som aktiv samfunnsutvikler.

Fylkeskommunens resultater innen tjenesteyting og myndighetsutøving

Av fylkeskommunens egen redegjørelse, synes det ikke å kunne konkluderes med at en oppdeling av Innlandet fylkeskommune vil gi bedre resultater verken innen videregående utdanning, offentlig tannhelse, samferdsel eller veiforvaltning.

Risiko for tap av kompetanse

Risiko for tap av kompetanse er særlig knyttet til to forhold. For det første er erfaringene fra etableringen av Innlandet fylkeskommune, at en andel av kompetansebasen søker seg bort som en konsekvens av omstillingsprosesser og relokaliseringer. Behov for nyrekruttering og tap av tjenesteleveranser fra fylkeskommunen, må derfor påregnes ved en eventuell oppdeling. For det andre vil oppdeling av fagmiljøer i mindre enheter, i seg selv medføre en stor utfordring for fagmiljøenes robusthet og kompetansenivå. Fagmiljøer med færre kompetansepersoner er i seg selv mer sårbare for frafall og mindre attraktive som arbeidsplasser.

Det kan argumenteres med at etableringen av hovedsete på Hamar har tappet regionen for kompetansearbeidsplasser. For regionen så kan det derfor ha en positiv effekt å «retablere» kompetansearbeidsplasser på Lillehammer. Kommunedirektøren mener at arbeidslivet under COVID-pandemien har vist oss at det er fullt mulig å ha en mer desentralisert sentraladministrasjon, også med dagens organisering.

Demokrati

Begrunnelsen for fylkeskommuner i Norge, er å ha demokratisk kontroll over fylkeskommunenes ivaretagelse av sine fire roller. En oppdeling av Innlandet fylkeskommune vil gi kortere avstand mellom velgere og valgte. Det vil sannsynligvis bli flere folkevalgte totalt enn det er i Innlandet fylkesting i dag, dette kan styrke den demokratiske

dimensjonen. Innbyggerne oppsøker for øvrig i liten grad fylkeshusene og digitale hjelpemidler og nye arbeidsformer reduserer ulempene ved store avstander.

Konklusjon:

Etter kommunedirektørens vurdering vil en oppdeling av Innlandet fylkeskommune til to nye og mindre fylkeskommuner, medføre risiko for reduserte økonomiske og kompetansemessige ressurser til samfunnsutvikling og tjenesteleveranser både på kort og på lang sikt. Dette gjelder uavhengig av om de negative økonomiske konsekvensene må finansieres av fylkeskommunen selv, eller at de finansieres av statlige midler som ellers ville tilfalt fellesskapet.

Både den nåværende og den forrige regjeringen har uttalt en intensjon om å styrke fylkeskommunene i rollen som samfunnsutviklere. Kommunedirektøren vurderer at sannsynligheten for at dette blir fulgt opp er større med større fylkeskommuner.

Flere andre aktører, både offentlige og private, har etter sammenslåingen av Hedmark og Oppland slått seg sammen på tvers av tidligere fylkesgrense. En oppdeling vil selvfølgelig ha konsekvenser for disse aktørene. Innlandet fylkeskommune har for øvrig inngått samarbeidsavtaler med viktige Innlandsaktører på flere områder, en oppdeling vil bl.a. medføre behov for reforhandling av inngåtte samarbeidsavtaler.

I stedet for å bruke betydelige midler på å dele opp Innlandet fylkeskommune i to mindre fylker, mener kommunedirektøren det er mer formålstjenlig at fylkeskommunen videreutvikler det arbeidet som er i gang.

Kommunedirektørens vurdering er at en oppdeling av Innlandet fylkeskommune i to mindre og nye fylkeskommuner, ikke vil gi demokratisk gevinst av stor betydning og derfor ikke forsvarer den betydelige risikoen for midlertidige eller varige svekkelser f.eks. i utøvingen av fylkeskommunens øvrige tre roller; tjenesteyting, myndighetsøving og samfunnsutvikling.

Kommunedirektøren rår kommunestyret til å anbefale at Innlandet fylkeskommune ikke setter i gang en prosess med søknad om oppdeling av Innlandet fylkeskommune.

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

Kommunestyret slutter seg til kommunedirektørens vurderinger og konklusjon, og anbefaler at Innlandet fylkeskommune ikke setter i gang en prosess med søknad om oppdeling av Innlandet fylkeskommune.

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Eli Eriksrud

KS - DEBATTHEFTE 2022: INNSPILL TIL MANDATET FOR LØNNS- OG AVTALEFORHANDLINGER MM

Saksbehandler: Eli Eriksrud
Arkivsaksnr.: 21/3359

Arkiv: 033

Saksnr.: Utvalg
9/22 Formannskapet

Møtedato
18.01.2022

Vedlegg:

KS: Debattheft 2022 «På samme lag» – KS spør
KS: Powerpoint-presentasjon – debatttheft 2022

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Sammendrag:

KS ønsker kommunens innspill til årets debatttheft «På samme lag». Debattheftet er delt i to temaer: 1) Nye, bærekraftige løsninger for arbeidslivet 2) En tillitsreform i og overfor kommunesektoren.

Kommunedirektøren viser til de seks spørsmålene som er listet opp i saksutredningen, og innspill til svar bak hvert av spørsmålene.

Saksutredning: Bakgrunn

KS ønsker innspill til årets debatttheft «På samme lag».

KS inviterer hvert år kommunene og fylkeskommunene til å gi innspill til mandatet for lønns- og avtaleforhandlinger og andre dagsaktuelle tema presentert gjennom debatttheftet. I år omhandler heftet spørsmål knyttet til prioriteringer i kommende hovedtariffoppgjør og tillitsreformen i offentlig sektor. Innkomne innspill vil sammenstilles og tas med i KS sitt videre arbeid.

Kommunedirektøren legger i denne saken problemstillingene i debatttheftet fram til politisk behandling.

Nye, bærekraftige løsninger for arbeidslivet

Bærekraften til velferdssamfunnet utfordres når en økende andel av befolkningen ikke er i arbeid. Det ligger et betydelig arbeidskraftspotensial i mer heltid, lavere sykefravær, redusert utenforskap, lengre yrkesliv for senioren, kompetanseutvikling og ny oppgavedeling for riktig bruk av tilgjengelig kompetanse, samt økt bruk av digitale løsninger. På tross av dette, er det en voksende erkjennelse av at kommunesektoren alene verken vil ha tilgjengelig kompetanse, kapasitet eller økonomiske rammer til å betjene innbyggernes økte og endrede behov for tjenester. For å nå målet om bærekraftig utvikling, blir det

naturlig å etablere samarbeid mellom myndigheter, næringsliv og sivilsamfunnet i et mye større omfang enn vi har sett de siste tiårene.

I 2022 er det hovedtariffoppgjør, der det skal forhandles om både lønn og andre arbeidsvilkår. Det er ventet at kommunesektorens rekrutteringsutfordringer blir et sentralt tema. Kommunesektoren må fortsette å tilby konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår. Lønn alene vil likevel i liten grad avhjelpe det langsiktige utfordringsbildet kommunene står overfor, og framskrivningene viser at rekrutteringsutfordringene gjelder flere profesjonsgrupper innen helse- og omsorgstjenesten.

KS sitt lønnsystem baseres på lik garantilønn for alle stillinger med lik utdanningslengde. De siste årene før pandemien, ble arbeidstakere med universitets-/høgskoleutdanning prioritert ved tariffoppgjørene. I 2021 vektla KS at *hele laget* i kommunesektoren hadde håndtert den ekstraordinære situasjonen, og la opp til brede og samlende lønnsmessige tiltak med prosentvise lønnstillegg. I tillegg ble det avsatt en pott til lokale lønnsforhandlinger, slik at partene lokalt fikk mulighet til å fordele ut fra lokal lønnspolitikk og rekrutteringsutfordringer.

Før partene møtes til forhandlinger i 2022 er om lag to prosent allerede brukt som følge av lønnsglidning og høyt overheng. Dersom prognosene for årslønnsveksten fra 2021 til 2022 på om lag tre prosent stemmer, vil det kun være om lag én prosent disponibelt å forhandle om. En slik ramme vil kreve tydelige prioriteringer.

En tillitsreform i og overfor kommunesektoren

Regjeringen har varslet en tillitsreform i offentlig sektor. Reformen handler om å gi de ansatte tid og tillit til å gi brukerne bedre tjenester, og den skal utformes i tett samspill med brukerorganisasjoner, tillitsvalgte og ledelsen i store offentlige virksomheter. Samtidig vil regjeringen gi større frihet til kommunale og regionale myndigheter, som de viktigste tjenesteyterne.

Tillit til og samarbeid med medarbeidere er grunnleggende i den norske ledelsesmodellen. Det er medarbeiderne, gjerne sammen med brukere som er tette på problemstillingene og dermed løsningene. Tillit handler om at medarbeidere opplever autonomi og handlingsrom gjennom å jobbe selvstendig, innenfor rammer satt av ledelsen. God ledelse i kommunal sektor er avgjørende for å skape gode tjenester til innbyggerne.

Tilliten må balanseres med kontroll. Kommunestyret og fylkestinget har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens og fylkeskommunens virksomhet. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. God internkontroll bidrar i tillegg til at vedtatt politikk blir gjennomført, at tjenestene er av god kvalitet og at ressursene brukes effektivt og riktig. Godt internkontrollarbeid gir tillit og trygghet for både ledere og medarbeidere og er viktig for tilliten til kommunesektoren og lokaldemokratiet.

Tilliten til kommuner og fylkeskommuner er også betinget av at hensyn til etikk, rettssikkerhet og åpenhet ivaretas, og at man responderer og leverer på innbyggernes behov og forventninger. Tilfredshet med offentlige tjenester betyr mye for befolkningens tillit i

Norge, men også høy utdanning, høy organisasjonsgrad og høy valgdeltakelse har positiv effekt på tillit i samfunnet.

Staten stiller detaljerte krav til hvordan kommunene skal arbeide, og definerer konkrete plikter og rettigheter som skal oppfylles. Det skaper dokumentasjons- og rapporteringsbehov som den enkelte ansatte til slutt må bruke tid på. Mindre statlig detaljstyring og mer tillitsbasert rammestyring av kommunene, som er de ansattes arbeidsgivere, vil redusere tidsbruk på kontroll, rapportering og tilsyn og gi mer tid til å levere tjenester til innbyggerne.

Kommuneloven har siden 1992 bidratt til et mer samordnet og helhetlig rettslig rammeverk for virksomheten i kommunesektoren. En tillitsreform i offentlig sektor bør ikke bidra til å styrke båndene mellom de statlige og kommunale sektorinteressene, men heller stimulere til mer samordnet utvikling og gjennomføring av politikk, også på tvers av forvaltningsnivåene.

KS kan bidra både som interessepolitisk aktør og utviklingspartner i det lokale arbeidet med tillit i og til kommunesektoren.

Seks spørsmål KS ønsker belyst

De seks spørsmålene KS ønsker belyst er nummerert 1 – 6 nedenfor. I kursiv bak hvert av spørsmålene følger kommunedirektørens forslag til innspill fra Øyer kommune.

1. Bør den begrensede økonomiske rammen i Hovedtariffoppgjøret fordeles sentralt, eller bør den forhandles lokalt, ut fra lokale behov? ***Kommunedirektøren viser til at før partene møtes til forhandlinger i 2022 er om lag to prosent allerede brukt som følge av lønnsglidning og høyt overheng. Med prognoser for årslønnsvekst på om lag tre prosent, vil det bare være om lag en prosent å forhandle om. Det er også et poeng at det ble ført lokale forhandlinger høsten 2021. På dette grunnlaget bør den begrensede økonomiske rammen i hovedtariffoppgjøret 2022 fordeles sentralt.***
2. Hvis rammen fordeles sentralt; bør KS søke å gi alle arbeidstakere med sentral lønnsdanning en så god, generell lønnsutvikling som mulig, eller ønskes en omfordeling med tydeligere opprioritering av enkelte stillingsgrupper framfor andre? I så fall hvilke? ***Kommunesektoren står overfor betydelige utfordringer innenfor pleie- og omsorgssektoren, stikkord er befolkningsutviklingen framover og allerede registrerte rekrutteringsutfordringer når det gjelder sykepleiere, leger, psykologer og vernepleiere. For å skjytte kommunenes forpliktelser innenfor helse- og omsorgssektoren, bør sektoren nå gå bort fra «hele-laget-strategien» og løfte hele eller deler av de stillingskategoriene der rekrutteringsutfordringene er størst.***
3. Hvilke andre endringer i Hovedtariffavtalen bør prioriteres? ***Kommunedirektøren har ingen innspill til dette spørsmålet.***
4. Hva vil kommunen/fylkeskommunen selv ha mest oppmerksomhet på i en tillitsreform, i egen organisasjon og overfor lokalsamfunnet? ***1. I egen organisasjon: Tilrettelegge for myndiggjorte medarbeidere gjennom fokus på profesjonalisering av lederrollen, forbedring av informasjonsflyten, stor grad av åpenhet og å sikre***

medvirkning i prioriterte prosesser. Når det gjelder profesjonalisering av lederrollen må organisasjonen ha større fokus både på formell og uformell lederutvikling. 2. Overfor lokalsamfunnet: Økt fokus på god informasjon, praktisere stor grad av åpenhet og tilrettelegge gode medvirkningsprosesser i prioriterte saker. Høy grad av bevissthet om og ryddighet når det gjelder utøvelsen av alle kommunens fire roller; demokratisk arena, tjenesteprodusent, myndighetsutøver og samfunnsutvikler.

5. Hva bør KS som interessepolitisk aktør ha mest oppmerksomhet på i utformingen av en tillitsreform i og overfor kommunesektoren? ***I debattheftet side 19 står det blant annet «Den beste måten å få mindre tid på kontroll, rapportering og tilsyn og mer tid til å gi innbyggerne tjenester, er mindre statlig detaljstyring og mer tillitsbasert rammestyring av kommunene». KS som interessepolitisk aktør må være kommunenes vaktbikkje overfor statlige departementer og direktorater, statlig appetitt på detaljstyring må stoppes. En idé: KS etablerer en lavterskel-rapporteringsordning der kommunene kan melde små og store ordninger kommunene reagerer på mht kontroll, rapportering og/eller tilsyn.***
6. Hva bør eventuelt KS bidra med som utviklingspartner for kommunene/fylkeskommunene i gjennomføringen av en tillitsreform lokalt? ***Tilbud om lederutvikling. Det eksisterer allerede mange gode tilbud, de er imidlertid dyre, er det mulig å få gjort noe med det?***

Vurdering:

Kommunedirektøren har ingen kommentarer utover innspillene til svar på de seks spørsmålene.

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

Kommunestyret slutter seg til kommunedirektørens forslag til innspill på KS sine seks spørsmål i årets debatthefte «På samme lag».

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Eli Eriksrud

REFERATER - FSK 18.01.2022

Saksbehandler: Laila Odden
Arkivsaksnr.: 22/4

Arkiv: FMBOK 033

Saksnr.: Utvalg
10/22 Formannskapet

Møtedato
18.01.2022

Tildelinger kommunal kompensasjonsordning desember 2021.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:
Referatene tas til etterretning.

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Laila Odden